
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

חקר השיח של העברית - 25718

תאריך עדכון אחרון 25-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: הלשון העברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' עדינה מושבי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: adina.moshavi@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום שלישי 12:15-13:15

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס נוקט בגישה בלשנית לחקר השיח, ובדק תופעות לשוניות התלויות ביחס בין המשפט להקשר הטקסטואלי. נשתמש במושגי יסוד בחקר השיח כדי לחקור תופעות בעברית החדשה ובעברית המקראית.

מטרות הקורס:

להקנות לתלמידים הבנה של המושגים הבסיסיים של חקר השיח והיכרות במחקרים קודמים בחקר השיח של העברית

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לזהות את יחס הלכידות המתקיים בין המשפט והקשר
2. להבין את העקרונות השולטים בבחירת הביטויים המאזכרים דמויות בטקסט
3. להבין את העקרונות של מבנה המסר והשפעתם על סדר המילים במשפט
4. להבין את התפקידים של הארגומנטציה והרטוריקה במבנה של הטקסט

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה ותרגול

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שבוע נושא

- 1 מבוא לחקר השיח
- 2 מושגי יסוד: יחסי לכידות
- 3-4 יחסים של סיבתיות וניגוד
- 5 מושגי יסוד: מצבי הפעלה
- 6-7 אזכור דמויות
- 8-9 מבנה המסר וסדר המילים
- 10-11 ארגומנטציה ורטוריקה
- 12 הנחיה במחקר
- 13 פרזנטציות

חומר חובה לקריאה:

1. Knott, A. 2001. "Semantic and pragmatic relations and their intended effects," in Text Representation: Linguistic and Psycholinguistic Aspects, eds. T. Sanders, J.

Schilperoord and W. Spooren, *Human Cognitive Processing* 8, Amsterdam: Benjamins, 127-151.

2. לבנת זהר ואילאיל יציב. תשס"ב. "קשר הסיבה 'כי' בלשון הדבורה והכתובה: מאפיינים סמנטיים,

פרגמטיים וטקסטואליים", בלשנות עברית 50-51, עמ' 51-66

3. עבאדי, עדינה, תשמ"ח, תחביר השיח של העברית החדשה, ירושלים, מאגנס, עמ' 44-62

4. אלון, עמנואל ודינה גולדברג, תשע"ב, "מילות ניגוד, עימות ויתור בעברית בת ימינו", בלשנות עברית חפ"ש 66, עמ' 21-7

5. Prince, Ellen F., "Toward a taxonomy of given-new information", in *Radical pragmatics*, ed. Peter Cole, New York: Academic Press, 1981, 223-225.

6. De Regt, L. J., "Participant reference in discourse: Biblical Hebrew," in *Encyclopedia of Hebrew language and linguistics*, ed. G. A. Khan, Leiden: Brill, 2013.

7. Runge, S., "Pragmatic effects of semantically redundant anchoring expressions in Biblical Hebrew narrative," *Journal of Northwest Semitic Languages* 32 (2006): 85-102.

8. פולק, פרנק, "מעמד הדוברים ומבנה הדו-שיח בסיפורי המקרא" בית מקרא 48 (תשסג) עמ' 1-119; 97-18.

9. עדינה מושבי, "הטופיקליזציה בעברית של המקרא", לשוננו סט, א-ב (תשס"ז), עמ' 7 - 30

10. עדינה מושבי, "הקדמת הפוקוס בעברית המקראית", לשוננו עא, א-ב (תשסט), 35 - 55

חומר לקריאה נוספת:
ינתן במהלך הקורס

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 80 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 20 %

מידע נוסף / הערות: